T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

Sayı :30824082-610- 11007602 19 Kasım 2024
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat:Haydar DEMİRER Tel: 410 14 57
Faks:418 74 63 e-posta: haydar.demirer@csb.gov.tr elektronik ağ: www.csb.gov.tr

7/15419 GK 12

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN AHMET ŞIK'IN
TBMM 7/15419 ESAS SAYILI
YAZILI ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Düzce ili Akçakoca mevkiindeki Melen içme suyu havzasının bulunduğu bölgeye altın madeni arama izni verilmiş, yurttaşlar bu izne tepkilerini dile getirmekte maden arama çalışmalarının Akçakoca Sarıyayla içme suyu havzası ve ormanlara zarar vereceğini belirtmektedir. Bursa ili, Karıncalı, Yörükler, Akçabük köylerinin içme ve sulama su kaynağına, Or Krom Maden Zenginleştirme ve atık depo tesisi için verilen izinlere köylüler tepki göstermektedir. Muğla'nın İkizköy Mahallesi'ne bağlı Akbelen Ormanı'nın maden için talan edilmesine karşı tüm yurtta tepki gösterilmiştir. Ancak Bakanlığınız yurttaşlara ve itirazlara rağmen yurdun taşını, toprağını, ormanını madene ruhsatlandırmaya hazır görünmektedir.

MAPEG tarafından yapılan 6592 sayılı Kanun'la Değişik 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 30. Maddesi kapsamında; Eylül 2022'de 285 alan maden sahası, 17 Ocak 2024 tarihinde 212 adet maden sahası, son olarak 13 Haziran 2024 tarihinde 545 adet maden sahası ihaleye çıkmıştır ve ihaleler sürmektedir.

Bu bağlamda;

1) Son 10 yılda MAPEG tarafından kaç maden sahası ihaleye açılmıştır?
2) Son 10 yılda ihalesi yapılan maden sahası toplamda kaç hektardır? İhaleye açılan maden sahasının kaçı 25 hektardan küçüktür?
3) İhaleye açılan maden sahalarının yüzde kaçı orman, kaçı mera, kaçı sulak alan, kaçı arkeolojik alan, kaçı tarım alanlarında yer almaktadır? Bu alanlar için hazırlanan ÇED raporlarının kaçı için olumlu, kaçı için ÇED gerekli değildir, kaçı için olumsuz karar verilmiştir?
4) Ülkemizin en özel coğrafi alanlarından, 1. Derece Arkeolojik sit alanı, orman, fıstık çamı ve zeytinliklerle kaplı Latmos Dağı (Beşparmak Dağı)'nda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın verdiği taş ocağı kapasite artışına "ÇED Olumlu" kararı, İdare Mahkemesi tarafından Mayıs 2024'te iptal edilmiştir. Rize İdare Mahkemesi, Anayasa Mahkemesi'nin aldığı karara uyarak Cengiz Holding'in Cerrattepe'deki madencilik faaliyetleri için verilen 'Çevresel Etki Değerlendirme' (ÇED) olumlu kararını Temmuz 2024'te iptal etmiştir, Enerji Bakanlığı memleketin her metrekaresine maden ruhsatı verirken, yurttaşlar suyunu, ormanını, toprağını," köyünü, merasını, zeytinliğini diğer bir ifadeyle yaşam alanlarını madencilik faaliyetlerinin olumsuz etkilerine karşı korumak için çabalıyor. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı olarak göreviniz halkın yaşam alanlarını korumak mı yoksa Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının talep ettiği her ruhsat sahasına çevre izni ve ÇED olumlu kararı vermek midir? ,
5) İhaleleri alan şirketlerin yabancı ortakları ile ilgili bir tasarruf geliştirilmekte midir? Kanadalı Eldorado Gold Corporation'ın sahibi olduğu TÜPRAG Metal Madencilik San. ve Tic. A.Ş.'ye neden 1.637.614.424TL teşvik verilmiştir? Kanadalı Centerra Gold'un sahibi olduğu Öksüt Madencilik A.Ş.'ye neden %80 tutarında vergi indirimi, %40 oranında yatırım katkı desteği verilmiştir?
6) İhaleleri alan şirketlerin işçi sağlığı ve iş güvenliği yönünden sicili araştırılmakta mıdır?
7) Kanadalı Centerra Gold'un sahibi olduğu Öksüt Madencilik A.Ş.'nin Kayseri ili Develi ilçesindeki altın madeninde çok sayıda işçinin vücudunda civa ve kurşun bulunmasıyla ilgili hukuki süreç devam ederken, özellikle IV.Grup madenlerde çalışan işçilerin civa, kurşun gibi ağır metallere maruziyetlerine dair veri elde etmekte midir? Bu riske dair önlemler alınmakta mıdır?
8) Son 10 yılda Türkiye'de, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri alınmadığı için ruhsatı iptal edilen kaç maden vardır?
9) TBMM İliç Maden Kazasını Araştırma Komisyonu 7-8 Mayıs 2024 tarihlerinde İliç'te ve çevrede saha incelemesinde bulunmuş, onlarca toplantı yapmıştır. Araştırma Komisyonu'nun bulguları nelerdir?

10) TBMM İliç Maden Kazasını Araştırma Komisyonu'nun 9 Temmuz 2024 tarihli 13. Oturumu'nda dinlediği meslek örgütlerinden olan TMMOB Maden Mühendisleri Odası'nın 6 Ağustos 2024 tarihli açıklamasına göre, SSR Mining'in Erzincan İliç Çöpler Altın Madeni'nin yeniden açılması için ÇED başvurusunda bulundukları belirtilmektedir. İliç Çöpler Altın Madeni'nin yeniden açılması için ÇED Başvurusu yapılmış mıdır?

CEVAP

Bakanlığımız ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü resmi internet sayfasında (https://ced.csb.gov.tr/) yer alan "DUYURULAR" başlığı altından "İl, Sektör, Karar Tipi vs." seçilerek sektörlere ve illere göre 2014 yılı itibariyle verilen ÇED Kararlarına ulaşılabilmektedir.

Madencilik Projeleri ÇED Yönetmeliği Ek-1 ve Ek-2 listelerinde yer almakta olup, Bakanlığımızca yürütülen ÇED süreçlerinde kamu kurumlarından oluşan komisyon tarafından değerlendirilmektedir.

İliç Çöpler Altın Madeni ile ilgili ÇED Yönetmeliği kapsamında Bakanlığımıza yapılan yeni bir başvuru bulunmamaktadır.

Önergede yer alan diğer hususlarla ilgili olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan bilgi alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.